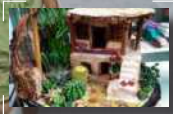


# نشاط و سادی در سایه ایمنی



کسب رتبه اول استاندارد سازی و ایمن سازی وسایل بازی و تندرستی به استان همدان کشور

آموزش ساخت  
دیش گاردن



شهردار ققم:  
سرانه فضای سبز شهر ققم  
باید به ۲۶ متر مربع برسد



برگزاری نشست خبری و بازدید  
اصحاب رسانه از پروژه‌های  
سازمان پارک‌ها و فضاهای سبز





# سرانه فضای سبز شهر قم به مرز ۲۰ متر مربع به ازای هر شهروند رسید

**برگزاری نشست خبری و بازدید اصحاب رسانه از پروژه‌های سازمان پارک‌های شهرداری قم**

اصحاب رسانه استان قم از پروژه تصفیه‌خانه ثانویه شماره یک شهر قم، بوستان ولایت، بوستان جوان، باغ پرندگان و بوستان مرجعیت بازدید کردند. اصحاب رسانه استان از تعدادی از پروژه‌های عمرانی سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم بازدید کردند. خبرنگاران رسانه‌های جمعی در ابتدا از پروژه تصفیه‌خانه ثانویه شماره یک شهر قم بازدید به عمل آوردند سپس از بوستان ولایت در ورودی شهر قم از سمت تهران و فضای تفریحی بوستان جوان از جمله دریاچه مصنوعی این بوستان در جوار کمربندی شهر قم ایستگاه بعدی بازدید خبرنگاران بود. اصحاب رسانه استان قم همچنین در ادامه این برنامه به بازدید از پروژه در دست احداث باغ پرندگان شهر قم پرداختند و بوستان ۴۰۰ هکتاری مرجعیت در جوار بلوار آیت‌الله بروجردی آخرین ایستگاه بازدید اصحاب رسانه استان بود، مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم در پایان این بازدید در یک کنفرانس خبری پاسخگوی سوالات اصحاب رسانه استان قم بود. پیام جوادیان در این نشست خبری به ارائه گزارش اقدامات مدیریت شهری قم در حوزه فضای سبز پرداخت که به بخشی از آن می‌پردازیم.



علی‌خدیاری معاون اداری و مالی سازمان پارک‌ها و فضای سبز

هر سیستمی اگر ثابت باشد پس از چندی بدلیل وجود قانون آنتروپی مثبت نابود خواهد شد. برای پیشگیری از فنا، تزریق آنتروپی منفی ضروری است و این همان پویایی در برابر محیط متغیر است. لزوم تغییر در سازمانها همواره چالشی بوده که در مدیران، تفکر و عمل بر پایه آن راپیش کشیده است. بهترین راه رسیدن به آینده ساختن آن است. سازمانها به منظور ادامه حیات خود نیاز به ویژگی‌هایی نظیر یادگیری ارزش آفرین، مشارکت جویی، خلاقیت و کارآفرینی دارند که این ویژگی‌ها از مولفه‌های مدیریت نوین هستند که بایستی توسط سازمانها مدنظر قرار گرفته و آنرا توسعه ببخشند. یکی از مهمترین عوامل توسعه در سازمانها نیروی انسانی است، مسلماً بدون داشتن بازیگران بزرگ نمی‌توان تیم بزرگی ساخت برای اینکه نیروهای مناسب را به تیم خود بکشانید دوره بیشتر وجود ندارد. یا باید آنها را بین افراد موجود تربیت کرد یا افراد جدید با خصوصیات لازم را استخدام کرد. از جمله موارد مهم و اساسی جهت بستر سازی و اجرای فرآیند تیم‌سازی مدنظر قرار دادن مهارت‌های تخصصی افراد است که در این میان نقش مهارت‌های ارتباطی و میان‌فردی در موقعیت‌های شغلی مختلف می‌تواند بسیار مؤثر باشد. سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم در راستای ارزش‌گذاری به نیروهای موجود و بهره‌برداری حداکثری از توانایی‌های مدیران، کارشناسان و پرسنل تحت امر خویش اقدام به برگزاری دوره‌های آموزشی و جلسات کارشناسی اعم از کمیته‌های تخصصی، عارضه‌یابی سازمانی یادیدگاه مدیریت عملیات، راهبری، محاسبه شاخص بهره‌وری در سطوح مختلف و تجزیه و تحلیل آنها نموده است.

برآیند اقدامات فوق بر خورداری از نیروهای متخصص، کارآمد و متعهدات که سازمان نیرب‌ب‌به‌روز آوری پرداخت حقوقی و دستمزد علی‌الخصوص کارگردان ضمن افزایش روحیه کار و ارتقای امنیت شغلی سعی در بهبود بهره‌وری پرسنل داشته است که امید است این اقدامات در پیشرفت روزافزون شهر و رضایت شهروندان کریمه‌اهل بیت (س) و نمازگزاران مسجد جمکران مؤثر می‌باشد.



۱۰۰۰ هکتاری انتخاب‌امابه دلیل نوسانات نرخ ارز قرارداد آن‌ها ملغی شد. وی اضافه کرد: بوستان ۱۰۰۰ هکتاری قم در ۴ سال آینده به صورت کامل تکمیل و به بهره‌برداری خواهد رسید و تاکنون در ۸۰۰ هکتار از این بوستان کاشت درخت انجام گرفته است. جوادیان با اشاره به فقر مراکز توریستی و تفرجگاهی در قم بیان کرد: بهره‌برداری از این بوستان به مبحث گردشگری شهری و مباحث توریستی کمک شایانی می‌کند. وی با اشاره به وضعیت سرانه‌های سبز قم در مقایسه با کلان‌شهرهای دیگر کشور خاطر نشان کرد: شهر قم در مجموع چهارمین کلان‌شهر کشور از نظر توسعه یافتگی فضای سبز است. وی با تأکید بر نابودی باغ‌های قدیمی قم گفت: در محدوده و حریم شهر فقط ۱۳۷ هکتار باغ از ۱۲ هزار هکتار سابق باقی مانده است و تمام این ۱۳۷ هکتار شناسنامه دار شده است. جوادیان بیان کرد: در صورتی که فردی به دلیل احداث واحدهای مسکونی به خشکاندن باغ‌ها و درختان اقدام کند شهرداری می‌تواند نسبت به توقیف اراضی وارد عمل شود که ۴ پرونده در این رابطه تشکیل شده است. وی اظهار کرد: از ابتدای تابستان تا پایان شهر یورماه به دلیل گرمای شدید هیچ کاشت گونه‌های گیاهی در شهر قم صورت نمی‌گیرد.

## اجرای نهضت سبز معابر

وی همچنین با اشاره به طرح ایجاد نهضت سبز معابر گفت: هدف از این نهضت ایجاد فضای سبز طولی در سطح خیابان‌های قم است، وجود فضای سبز در حاشیه و اطراف خیابان در تلطیف هوا و ایجاد منظر باطراوات شهری مؤثر است. مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم تصریح کرد: از مهرماه ۹۴ تا اسفند ۹۷، ۳۲۸ هزار متر باغچه طولی در معابر قم ایجاد شده است. وی اظهار کرد: خیابان‌های درجه یک و دو شهر قم از نظر ایجاد باغچه‌های طولی اشباع شده و امسال در خیابان‌های درجه سه و چهار، باغچه‌های طولی احداث می‌شود. جوادیان اضافه کرد: ۸۵ هزار متر باغچه طولی در معابر درجه سه شهر قم هدف‌گذاری شهرداری قم تا پایان سال ۹۸ است. وی بیان کرد: با کاشت این ۸۵ هزار متر باغچه طولی، سطح زیر کشت باغچه‌های طولی در کل شهر قم به ۴۱۳ هزار متر مربع افزایش پیدامی‌کند. وی با اشاره به اثر مثبت توسعه باغچه‌های طولی در معابر قم اظهار داشت: این باغچه‌های طولی توسعه ۴۱ هکتاری رادر فضای سبز بافت مرکزی شهر ایجاد می‌کند.

جوادیان در ابتدایه سرانه فضای سبز شهر قم اشاره کرد و گفت: سرانه فضای سبز شهری قم در سال ۹۴ به ازای هر تن ۳ متر مربع بوده که در پایان سال ۹۷ به بیش از ۴ و نیم متر مربع افزایش پیدا کرده است. وی اضافه کرد: همچنین سرانه فضای سبز جنگلی قم نیز از ۱۲ متر مربع در سال ۹۴ به ۱۵ متر مربع در پایان سال ۹۷ رشد یافته است. وی بیان کرد: تا سال ۲۷۲،۹۴ بوستان شهری در قم وجود داشت که این میزان با احداث ۸۳ بوستان جدید در ۴ سال گذشته به ۲۵۵ بوستان و پارک شهری افزایش پیدا کرده است. وی اضافه کرد: با احداث این ۸۳ بوستان شهری در مجموع یک میلیون و ۲۳۸ هزار متر مربع به سرانه‌های سبز شهر قم افزوده شده است. جوادیان بیان کرد: کل مساحت فضای سبز قم، ۲۴ میلیون و ۲۱۰ متر مربع بوده که از نظر مساحت، ۲ هزار و ۴۲۱ هکتار را شامل می‌شود. وی افزود: در شهر قم بالغ بر ۱۸ میلیون و ۷۴۰ هزار متر مربع کمربند سبز و بوستان‌های جنگلی و بیش از ۵ میلیون متر مربع نیز فضای سبز در حریم شهری وجود دارد. وی یادآور شد: از سال ۹۴ تا پایان سال ۹۷، بیش از ۵ میلیون و ۳۰۰ هزار متر مربع توسعه فضای سبز جنگلی در شهر قم اجرا شده است. مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم خاطر نشان کرد: در صورتی که توسعه فضای سبز در شهر قم صورت نگیرد به دلیل روند تصاعدی مهاجرت و افزایش جمعیت، ممکن است سرانه فضای سبز در سال‌های آینده منفی شود.

## پارک ۱۰۰۰ هکتاری قم تا ۴ سال آینده تکمیل می‌شود

پیام جوادیان مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم با اشاره به طرح پارک ۱۰۰۰ هکتاری شهرداری قم گفت: این طرح از سال ۹۵ به پیشنهاد سازمان پارک‌ها و فضای سبز در دستور کار شهرداری قرار گرفته و یک شورای عالی نیز برای آن تشکیل شده است. وی تصریح کرد: این طرح از میدان مفید آغاز و تا بوستان کوهسار و خیابان ظهور و پشت کوه دوبرادران امتداد خواهد داشت. جوادیان گفت: در سه سال گذشته ۵۷ میلیارد تومان اعتبار برای این طرح اختصاص پیدا کرده است، لکه‌های بوستان کوثر این طرح ۷۵ درصد، باغ پرندگان ۸۰ درصد، بوستان خضر ۴۰ درصد، بوستان شهدای گمنام ۹۵ درصد و بوستان زائر نیز ۲۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد. مدیرعامل سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم ادامه داد: سال گذشته ۶ پیمانکار برای اجرای عملیات عمرانی این بوستان





## از دیگر کلان شهرها

کرد: از جمله اقدامات صورت گرفته تملک بیش از ۷۲ باغ و تبدیل آن به بوستان عمومی بوده، در همین راستا ۴ قطعه باغ با دستور شهردار تهران به نام های باغ نظر در منطقه ۱۰، باغ هورفر در منطقه ۷، باغ عبقری در منطقه ۲ و باغ وثوق الدوله در منطقه ۱۴ در سال ۹۷ تملک شد. وی ادامه داد: همچنین در سال ۹۸، ۱۱ قطعه باغ و اراضی مشجر در مناطق ۷، ۸، ۱۰، ۱۱، ۱۲ و ۱۷ که مناطق کم بر خوردار هستند برای تملک شناسایی شده اند. مدیر عامل سازمان بوستان ها و فضای سبز شهر تهران درباره اقدامات اجرایی پیرامون بهره برداری از پروژه باغ عبقری گفت: در خصوص «بوستان پدر» (باغ عبقری) عملیات اجرایی در زار و روز امیر المومنین حضرت علی (ع) ۲۹ اسفند ماه سال ۹۷ آغاز شد و بر اساس مصوبه کمیته نامگذاری شورای اسلامی شهر تهران این مکان، بوستان پدر نام گرفت.

**بوستان پدر افتتاح شد / تملک بیش از ۷۲ باغ و تبدیل آن به بوستان عمومی**  
دو پارک حشرات و بوستان عبقری در محدوده منطقه ۲ شهرداری تهران با حضور پیروز حناچی شهردار تهران، علی محمد مختاری مدیر عامل سازمان بوستان ها و فضای سبز شهر تهران و جمعی از اعضای شورای شهر تهران افتتاح شد. بر اساس اعلام مسئولان سازمان، پارک حشرات پنجمین تم پارک شهری (پارک موضوعی) تهران است. در این پارک کودکان با نحوه زندگی انواع حشرات و هم چنین کاربرد آنها در زندگی انسان آشنا می شوند. علی محمد مختاری مدیر عامل سازمان بوستان ها و فضای سبز شهر تهران با بیان اینکه طی سال های اخیر حفظ، تملک و تبدیل باغات به بوستان های شهری از اولویت های سازمان بوستان ها و فضای سبز شهر تهران بوده است، عنوان

اصفهان

### ۲۱۵ هزار گلدان در معابر قم کاشته می شود

وی در بخش دیگری از سخنان خود اظهار کرد: بیش از ۹۰ درصد از گل هایی که در سطح معابر شهر کاشته می شود در داخل شهر قم با تعامل بخش خصوصی تولید می شود. مدیر عامل سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری قم ادامه داد: ۲۱۵ هزار گلدان گل در فضل پاییز در فضای سبز شهر و در سطح معابر و میدان های قم کاشته می شود.

### بوستان های موضوعی برای کاشت در ختان متمر احداث می شود

وی همچنین تصریح کرد: کاشت در ختان متمر به دلیل مسائل مربوط به سم پاشی، مشکلات راهنمایی و رانندگی و آلودگی های صنعتی در حریم شهر جایز نبوده و اقدامی کاملاً غیر حرفه ای است. جوادیان اضافه کرد: برای کاشت در ختان میوه پارک های موضوعی مانند بوستان ولایت به صورت متمرکزی در نظر گرفته شده است. وی در بخش پایانی سخنان خود نیز تأکید کرد: به غیر از منطقه دوشهر در تمام مناطق شهری قم بوستان های ویژه بانوان در حال احداث بوده و با فعال است. بوستان نرگس به مساحت ۱۲ هکتار بوستان اصلی ویژه بانوان قم است. وی اضافه کرد: در منطقه ۲ نیز ۲ عرصه برای احداث بوستان بانوان در نظر گرفته شده است. مدیریت و اجرای برنامه های فرهنگی در بوستان بانوان با سازمان فرهنگی ورزشی شهرداری قم خواهد بود.

### بازدید اصحاب رسانه از پروژه های سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری قم



اصفهان

### اختصاص ۱۰۰ میلیارد تومان برای جداسازی شبکه آبیاری

معاون خدمات شهری شهرداری مشهد از اختصاص اعتبار ۱۰۰ میلیارد تومانی برای جداسازی آب شرب از آب خام در راستای شبکه آبیاری فضای سبز شهری خبر داد. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی شهرداری مشهد، مهدی یعقوبی با اعلام این خبر اظهار کرد: موضوع جداسازی شبکه آبیاری فضای سبز شهری جزء

### در ختان کاج از فضای شهر اصفهان حذف نمی شوند

به گزارش ایسنا مدیر عامل سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری اصفهان در گفت و گو با خبرنگار ایسنا با بیان اینکه کاج عامل آلودگی هوا نیست، اظهار کرد: در ختان کاج را از فضای شهر اصفهان حذف نمی کنیم، اما به مرور گونه های دیگری از درختان همیشه سبز جایگزین این درختان می شود. فروغ مرتضایی نژاد در رابطه با مسئله حذف کردن درختان کاج از فضای شهر اصفهان، گفت: درختان کاج از فضای شهر حذف نمی شوند، بلکه خود به خود بر اثر عواملی از جمله عمر طولانی یا آلودگی

### سرانه فضای سبز برای هر شهروند همدانی ۱۵ متر مربع است

سرپرست سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری همدان گفت: در آبیاری فضای سبز و بوستان های شهر همدان به هیچ عنوان از آب شرب استفاده نمی شود و تمامی پارک ها از چاه ها و قنات ها جهت آبیاری استفاده می کنند. بابک مهدی آزاد در گفت و گو با خبرنگار ایسنا توسعه فضای سبز را یکی از اولویت های مهم مدیریت شهری همدان دانست و اظهار کرد: با توجه به رشد شهرنشینی و افزایش زندگی آپارتمان نشینی ارتقای سرانه فضای سبز شهری برای شهروندان بیش از گذشته ضروری است که در همین راستا شهرداری همدان اجرای بوستان جنگلی ۲۲۱ هکتاری اکیاتان، بوستان ۱۰۲ هکتاری ولایت در منطقه فخر آباد حیدره، احداث پارک شش هکتاری کوی رضوان و... را با هدف افزایش سرانه فضای سبز در دستور کار خود قرار داده است. وی سرانه

اصفهان

اولویت های اصلی مدیریت شهری است. وی ادامه داد: در همین راستا اعتبارات شبکه جداسازی آب شرب از خام، برای سال جاری بالغ بر ۱۰۰ میلیارد تومان است. معاون خدمات شهری شهرداری مشهد عنوان کرد: این رقم بیش از ۲۰ برابر اعتبار سال گذشته است. یعقوبی گفت: تا اواخر ماه جاری پروژه های عمرانی مرتبط با شبکه جداسازی آب خام و شرب، کلنگ زنی خواهد شد.

هوا و ریختن سوزن های آنها، خود بخود حذف می شوند و گونه های دیگری جایگزین می شود. وی ادامه داد: درختان کاجی که در حال حاضر در شهر اصفهان کاشته شده اند، گونه ایرانی کاج به نام "pinus eldarica" است که ظاهر زیبایی ندارد و سوزن های این درخت بعد از مدتی می ریزند، اما به این دلیل که از دسته گیاهان همیشه سبز هستند دوباره سوزن ایجاد می کنند و درخت همیشه سبز است. مرتضایی نژاد با بیان اینکه کاج هم مانند دیگر درختان هوارا تصفیه می کند، اظهار کرد: اما کاج ماده ای تولید می کند که اجازه نمی دهد گیاه دیگری در زیر پا اطراف این درخت رشد کند.

همدان

فضای سبز برای هر شهروند ۱۵ متر مربع عنوان کرد و افزود: با توجه به اینکه سرانه فضای سبز شهری برای هر شهروند در حدود ۱۰۶ متر مربع است، همدان در ردیف شهرهای متوسط کشور از نظر سرانه فضای سبز قرار دارد. البته طی چند سال آینده با احداث بوستان های چند ۱۰ هکتاری که در نظر گرفته شده، سرانه فضای سبز برای شهروندان افزایش خواهد یافت و به استانداردهای کشوری نزدیک خواهیم شد. سرپرست سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری شهرداری همدان با اشاره به لزوم آبیاری فضای سبز و آب غیر شرب تصریح کرد: در آبیاری فضای سبز و بوستان های شهر همدان به هیچ عنوان از آب شرب استفاده نمی شود و تمامی پارک ها از چاه ها و قنات ها جهت آبیاری استفاده می کنند، که در این راستا بیشتر بلوار های شهر با استفاده از آب چاه و به صورت بارانی آبیاری می شود تا از هدر رفت آب تا حد امکان جلوگیری شود.



راحله روشن  
خبرنگار نارون

# جانبازی برای درختان

در دل طبیعت که بزرگ شده باشی و شاهد آبیاری کارگران با زبان روزه باشی طبیعی است که برای حفظ هر شاخه ای از درختش دلت بتپد و برایش جان بدهی.

"من به خاطر منطقه کوهستانی که در آنجا بزرگ شدم طبیعت را دوست دارم و نمی توانم تحمل کنم کسی به طبیعت آسیب بزند." این دلیلی است که سجاد طهماسبی در جواب علت دلسوزیش برای طبیعت می گوید و از درد کتفش میگوید که طبیعت را دوست دارد و میگوید: "مانند حفظ تنه افروز ندش حاضر است جان بدهد."

سجاد طهماسبی امسال ۳۲ ساله شده و چند ماهی ست ساکن قم است و با این که همه عمرش را در خرم آباد و باغ اجدادی گذرانده اما چشم و دلش از درخت و کوه و سبزی سیر نیست و در دانشگاه هم رشته کشاورزی خوانده است. این چند ماهی که رسماً مسئولیت نظارت و بازرسی عرصه های ۳۰ هکتاری جنگلی، بوستان های جوان و رضوی را بر عهده گرفته از ۲ بعد از ظهر تا ۱۰ شب هر روز تمام عرصه ها را با دید می کند و میگوید: "ای کاش مردم بیشتر از درختان مراقبت می کردند، ای کاش وقتی برای تفریح به بوستان های آینده به هزینه ای که از کاشت تا به ثمر رسیدن درختان می شود هم فکر کنند."



وسط صحبت ها گاهی ابروهایش را در هم میکشد و از اخمش میشود شدت در دش را فهمید اما اگر نمیزند و در جواب سوالم که می پرسم از کارت راضی هستی؟ میگوید: الان وقت کار است، مهم نیست چه کاره ایم، سمتمون چیه، باید از دل و چون کار کنیم و کشور رو آباد کنیم.

با همان اخم و غیرت پیچیده در لهجه لری می گوید: به پول و حقوق فکر نمی کنم روزی ام را خدایمیده، فقط میخوام کاری که به من سپردن به بهترین نوعش انجام بدم. و با صدای دلگیری از آتش سوزی عرصه ها، شکستن درخت ها و دزدی شلنگ های آبیاری قطره ای گلایه می کند و می گوید: ای کاش مردم طبیعت رو مثل خانواده خودشون میدونستند، مثل بچه شون از ش نگاهداری می کردند و دوباره یادش می افتد و میگوید: به خدا کارگر با زبان روزه تو گرما این درختارو آب دادند.

سجاد می گوید: تا خودم را رسوندیم بیمارستان شهید بهشتی دستم بی حس شده بود و الان بعد از چند هفته هنوز درد شدیدی دارم و با این که از شدت خونریزی کم شده اما هنوز خونریزی قطع نشده.



ارام دستش را روی قلبش میگذارد و می گوید: خدایم کردد کتر گفت یکم این طرف تر چاقو رو زده بود قلبت پاره می شد.

سجاد با لهجه لری و غیرتی که در لحن صدایش موج میزند می گوید: کارگر با زبان روزه تو گرما این درختها را آبیاری کرده اند.

درخت برای طایفه لری یعنی غیرت، یعنی دستی که حالا هنوز بی حس است و بعد از سه هفته هنوز گاه به گاه خونریزی میکند. سجاد میگوید: مثل همیشه که به کسی که با درختا گلاویز میشن تذکر میدم، رفتم تا بهشون بگم کار درست نمیکنند.

سجاد می گوید اما تا گفتم نکنید و درختا هم جان دارند به طرف حمله کردند و شروع به ناسزا گفتن کردن، تعادل نداشتم دستم بودند.

از قرار معلوم دو نفر بودند و یکی چاقویی که همراه داشته را وسط دعوا در کتف سجاد فرو می کند و وقتی خونریزی را می بینند هر دو فرار می کنند.



## اگر ۱۰۰ میلیارد هم بود به صاحبش بر می گرداندم

نمک گیر شده است، می گوید ادا تش به حضرت معصومه (س) و جمکران نمی گذارد از قم برو و کار بهتر و حقوق بالاتر را در کرده تا هر وقت دلش از زمین وزمان گرفت گوشه صحن اتابکی بابا سبه شنبه های جمکران دوباره دلش به زندگی گرم شود، یا علی بگوید قبل از طلوع برو و سراغ هر س کردن پاچوش های بوستان مهر در تابستانی که دل خوشی ایش سبز بودن چمن هایش است.

بود تا برای تبلیغ بره بحرین و وسط راه کیفش را گم می کنه اون کارت عربی، کارت اقامتش در بحرین بود. خوش رو است و خودش وسط ماجرای تعارف های روحانی ایرانی برای قبول کردن مزدگانی می گوید: به حاج آقا گفتم به طلبه خارجی نگو به من مزدگانی بده من برای رضای خدایم این کار را کردم و فقط ۱۰ هزار تومانی حاج آقا را تبرکی قبول کردم.

چایش را که می خورد دوباره می خندد و صورتش که با تهریش سفیدی پوشیده شده بشاش تر به نظر می رسد و خاطر ایش را در کارخانه یادآور می شود، انگار تمام آن ۱۴ سال، کارخانه فقط برایش محل کار نبوده و با آب نبات هایی که همیشه در جیب داشته و به همکارانش تعارف می کرده دفتر خاطراتی را برای امروز دوران باز نشستگی اش می نوشته که تنها چند سالی با آن فاصله دارد.

و وقتی می پرسم بزرگ ترین آرزویت چیست، می خندد می گوید: خدایم شکر همه چیز دارم فقط دلدم می خواهد این چند سال آخر تابا ز نشستگی ام هم در شهر داری بمونم تا با خیال راحت باز نشسته بشم.

و دوباره یادش می افتد می گوید: من تا حالا خیلی چیزا پیدا کردم و رسوندیم دست صاحبش، این اولین بار نبوده این چند وقت یک گوشه ایفون پیدا کردم ۱۸ میلیون پولش بود برای یک کتر بود که رسوندیم دستش، الانم ۱۰ روزی هست توپارک یک انگشتر پیدا کردم کاغذ دم توپارک تا صاحبش پیدا بشه.

وزیر لیب برای هر پیدا شده ای الحمد لله ویرای انگشتر بی صاحبان شالله می گوید و دوباره تأکید می کند اگر ۱۰۰ میلیارد هم بود می رسوندیم دست صاحبش.

می گوید که به ماه رمضان و عاشورا اعتقاد ویژه ای دارد، وسط داستانش یادش می افتد که شب های اول محرم در بهنمیر بایلسرازی خیلی قدیم شام می دهند و عزاداری می کنند و این دو باری که رفته کربلا انگار کم بوده و دلش می خواهد دوباره برود کربلا.

می گوید: پول هارو تو جیبم گذاشتم و کیف گذاشتم زیر کیسه های چمن که دیده نشده، یک رب مونده بود تا شیفتم تموم بشه و باید کار تموم می کردم. تو کیف ۴۷ میلیون تومن پول نقد بود، همه تر اول چک های ۵۰ هزار تومانی و ۱۰۰ هزار تومانی، ۵۰ کارت عابربانک و یک کارت حوزه که روش نوشته بود جامعه المصطفی و العالمیه و ی کارت دیگه که روش عربی نوشته بود.

اسفندیار هاشم زاده می گوید: دیدم یک روحانی با موتور به پارک نزدیک می شه، رفتم جلوش گرفتم و کارت نشونش دادم، روحانی حدود ۶۰ سال سن داشت و گفت: این آقا هم حوزه ای من.

روحانی طلبه را که از کشور بحرین بود را می شناخت و گفت: برای تبلیغ دو سال قرار است برو بحرین و آنجا با ما ندوم معلوم نیست کی دوباره بر گردد.

قرار می شود اسفندیار هاشم زاده و روحانی بروند پیش روحانی و ببینند که سوار ماشین هاشم زاده می شوند و راه میافتند.

هاشم زاده با قاطعیت ادامه می دهد: من به مال حلال اعتقاد دارم و دو تا بچه هایم را با مال حلال بزرگ کرده ام خدایم شکر دخترم متخصص بیهوشی است و در بیمارستان کار می کند و پسرم امسال کنکور پزشکی داده، ان شالله قبول می شه. می گوید: رفتم پیش روحانی بحرینی، خونه اش را فروخته

آقای اسفندیار هاشم زاده به نیمی با امسال ۱۵ سال از ۵۱ سال عمرش را در قم مهمان بوده و بایلسرازی به عشق ادا تش به قم گذاشته و آمده اینجام می گوید: ۱۴ سال در کارخانه کار کردم، آنجا تعطیل شد صاحب کارخانه که پسر عمه ام بود پیشنهاد کار در تهران را بهم داد اما به خاطر حضرت معصومه و جمکران ماندم قم و توفضای سبز شدم باغون، پاک دستی اش راهمه قسم می خورند مخصوصاً از همان زمستانی که زنگ زد کارخانه و گفت دیر تری می زمستان ۲۴ بود وقتی کیف آقای برقه ای را با ۲ میلیون پول نقد و ۱۵ میلیون چک پیدا کرد دور ساند دست صاحبش.

این بار هم ماجرایش شبیه همان دفعه است و با قاطعیت و تله لهجه ما ز ندرانی اش می گوید: اگر ۱۰۰ میلیارد هم بود می رساندمش به دست صاحبش. برای مال حلال از بازومنون خوردم و خدایم شکر خدا همه چیز بهم داده.

باته خنده ای و موهایی که حالا از زحمت بیشترش سپید است و دست هایی که حکایت در حکایت است داستانش را روایت می کند می گوید: ظهر ۲۷ ماه رمضان بود و داشتم پاچوش های درخت توت حرس می کردم، مهندس گفت برو اون طرفی پاچوش هادر آمده، اون هم حرس کن، گفتم چشم مهندس.

رفتم اون طرف پارک تا پاچوش درخت توت بزنم که دیدم کیف دستی چرم مردانه ای کنار درخت و کیسه های بزرگ سبزی که چمن های زده رو توش جمع کرده بودم، افتاده از اون کیف دستی ها که معلم هادست می گیرند، خیلی نون بود، درش باز شده بود و معلوم بود پول زیادی توشه.

یکم تردید کردم که بر دارم یا خ ماهه مضمون بود، نمیدونستم صاحبش میشه پیدا کرد یا نه؟





## فضای سبز ملل

هنر طراحی پارک ها و فضای سبز تاریخچه ای بس طولانی دارد مخصوصاً در آن زمان که پارک مفهومی کاملاً متفاوت با آنچه که امروز شاهدش هستیم داشت. خلق فضاهایی نوین آنهم در دل شهرهای شلوغ به مدد تلفیق حس زیبایی پرستی و شکوه طبیعت بایکدیگر کاری است که از عهده هر کسی بر نمی آید. در ادامه به سراغ تعدادی از این مکان های تفریحی جذاب در گوشه و کنار دنیایم رویم که باید حتماً یکبار سری به آنها زد و از دیدن ذوق به کار رفته در طراحی شان لذت برد. بیا همراه شوید.

### پارک حجاری های مینیاپولیس

مینه سوتا، آمریکا



استان استوهد علاوه بر خورداری از باغ های زیبا دارای عمارت و یک دهکده نیز می باشد که همگی به نسل بارون های استوهد متعلق بوده اند. طراحی قرن هجدهمی این استان بیشتر بازتاب دهنده عناصر اساطیری یونان باستان است: معبد هرکول و آپولو، یک دریاچه مصنوعی و سبک یونانی معماری آن، دست به دست هم داده و این عصر تاریخی مهم را از نود در این نقطه از جهان باز آفرینی کرده است. البته هنوز ردپایی از نگاه بریتانیایی نیز در گوشه و کنار قابل مشاهده می باشد.



### باغ های کوکنهوف (Keukenhof)

لس، هلند



باغ های کوکنهوف بزرگترین باغ های گل جهان به شمار می آید. گفته می شود روزانه هفت میلیون پیاز گل در آنها کاشته می شوند. از سال ۱۹۴۹ تا کنون شهرداری شهر لس مسئولیت رسیدگی به آنها را بر عهده دارد. این باغ گونه های مختلفی از گل و گیاه را در خود منزل داده و حتی در اینجا با پیوند زدن گونه های جدیدی رابه وجود آورده اند. امروزه این باغ با عطر و بو و رنگ آمیزی درخشان گل های ش، عطش زیبایی پرستی بیننده را به بهترین شکل ممکن سیراب می کند.

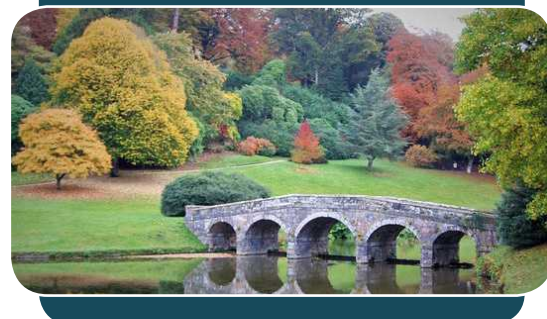


### استورهد (Stourhead)

وارمینستر، انگلستان



استان استوهد علاوه بر خورداری از باغ های زیبا دارای عمارت و یک دهکده نیز می باشد که همگی به نسل بارون های استوهد متعلق بوده اند. طراحی قرن هجدهمی این استان بیشتر بازتاب دهنده عناصر اساطیری یونان باستان است: معبد هرکول و آپولو، یک دریاچه مصنوعی و سبک یونانی معماری آن، دست به دست هم داده و این عصر تاریخی مهم را از نود در این نقطه از جهان باز آفرینی کرده است. البته هنوز ردپایی از نگاه بریتانیایی نیز در گوشه و کنار قابل مشاهده می باشد.



### جنگل درختان بامبوی آراشیا ما

کیوتو، ژاپن

استان استوهد علاوه بر خورداری از باغ های زیبا دارای عمارت و یک دهکده نیز می باشد که همگی به نسل بارون های استوهد متعلق بوده اند. طراحی قرن هجدهمی این استان بیشتر بازتاب دهنده عناصر اساطیری یونان باستان است: معبد هرکول و آپولو، یک دریاچه مصنوعی و سبک یونانی معماری آن، دست به دست هم داده و این عصر تاریخی مهم را از نود در این نقطه از جهان باز آفرینی کرده است. البته هنوز ردپایی از نگاه بریتانیایی نیز در گوشه و کنار قابل مشاهده می باشد.





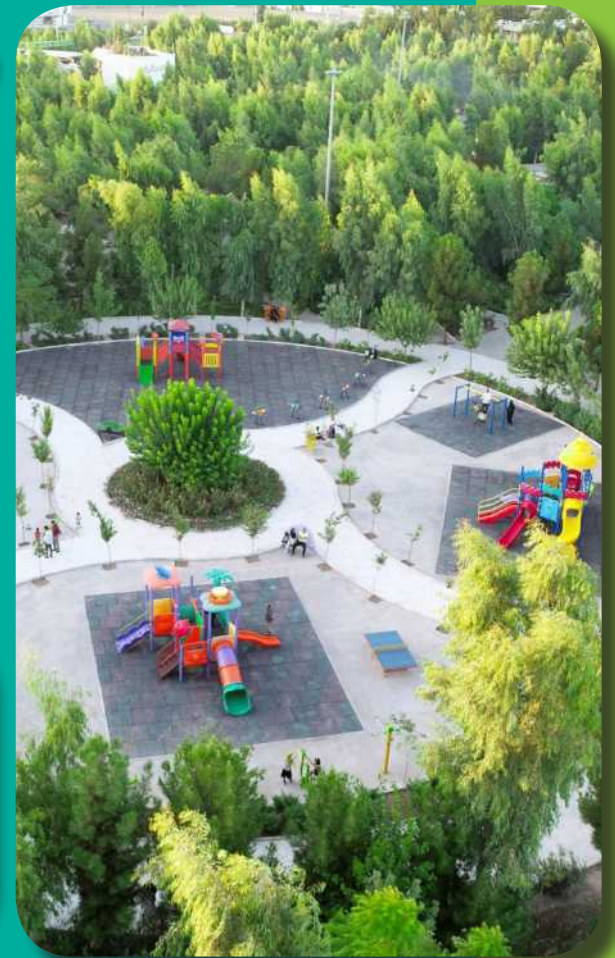
# نشاط و سادى در سايه ايمنى

كسب رتبه اول استاندارد سازى و ايمنى سايل بازي و تندرستى بوستان هادر كشور



محمدجبلى  
كارشناس واحد بهينه سازى،  
نگهدارى و تعميرات  
سازمان پارک ها و فضاي سبز

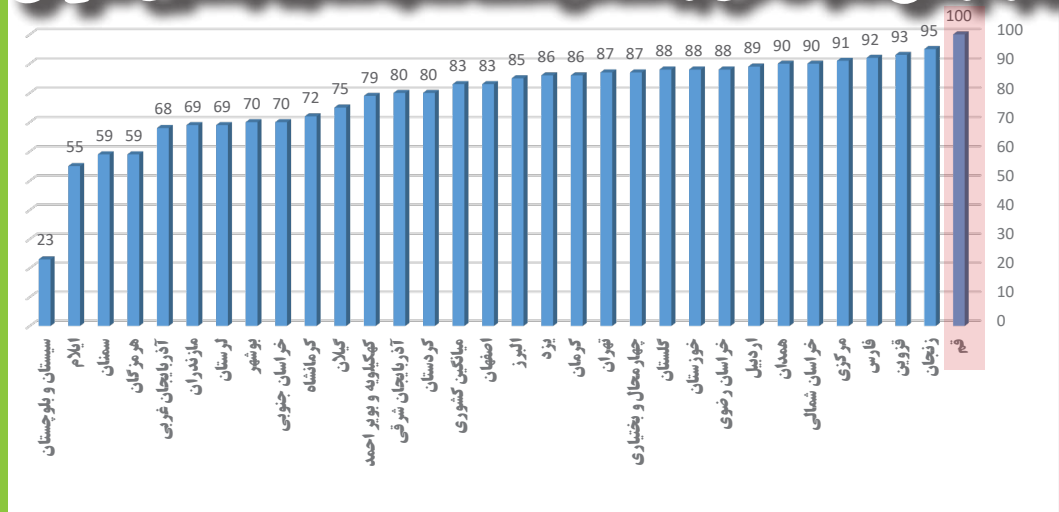
بازى از لذت بخش ترين کارهاى است. است کودکان انجام مى دهند و اين کار براى آنها شادى آور و شيرين است. يکى از مکان هاى که بچه ها آن را بسيار دوست دارند بوستان هاى شهري است. از اين رو ايمنى سازى اين محيط ها از الزامات برنامه ريزى هاى مديرى شهري است. لذا سازمان پارک ها و فضاي سبز شهردارى قم در سالهاى اخير با تشکيل کميته ايمنى باهمکارى اداره کل استاندارد اقدامات قابل توجهى در اين خصوص انجام داده است.



در مرحله اول با پايش مجموعه هاى بازي سطح بوستانهاى شهر، ۹۵ درصد مجموعه هاى فلزى قديمى و غير استاندارد که با ظاهرى نازيبا و جنس فلزى که در تابستان با تابش آفتاب بسيار داغ و در زمستان بسيار سرد مى شدند و بادستان لطيف کودکان سازگارى نداشتند جمع آوري شدند و سپس ۷۷ مجموعه بازي پلى اتيلن استاندارد با پايش از ۱۰۰۰۰ متر مربع کفپوش ايمنى تا انتهای سال ۹۶ خريدارى و نصب شدند. در مرحله بعد و در ادامه ايمنى سازى و نگهدارى مجموعه هاى بازي کودکان، واحد بهينه سازى و نگهدارى تعميرات سازمان با هماهنگى اداره کل استاندارد و شهردارى هاى مناطق هشتگانه پس از بازديد ادارى شروع به ايمنى سازى و استاندارد سازى مابقى تجهيزات بازي بوستان ها با در نظر گرفتن اولويت نمود که نتيجه آن دريافت رتبه اول در استاندارد سازى تجهيزات بازي بوستان هاى شهري در کشور شد. انجام ايمنى سازى و استاندارد سازى مجموعه هاى بازي در سال جارى نيز ادامه داشت و پروژه خريد و تجهيز کمپلکس هاى بازي و مجموعه هاى تندرستى جهت

بوستانهاى جديد الاحداث با اعتبارى بالغ بر ۱۷ ميليارد ريال يکى از اين پروژه هاست. با توجه به اهميت موضوع حفظ ايمنى و رعايت اصول بهداشتى محل بازي کودکان و نونهالان که مخاطبين اصلى وسايل بازي هستند، نگهدارى اين مجموعه ها توسط نيرو هاى فنى پيمانکاران فضاي سبز به صورت مستمر، طبق برنامه ريزى انجام ميپذيرد که بررسى حسن انجام اين موارد با استفاده از سامانه تحت وب نظارت سبز و چک ليست هاى ارائه شده پيمانکاران، توسط کارشناسان و ناظران مقيم انجام ميپذيرد و موارد عدم انطباق با حادثه خيز پيگيرى شده تا کاملاً برطرف گردند. ضمناً ناظران عالى به جهت صحت سنجى و رصد فرآيند نگهدارى پيمانکاران از نزديک به منظور پيگيرى موارد حادثه خيز در عرصه هاى فضاي سبز حاضر مى شوند. علاوه بر اينها در سال جارى بودجه اى معادل ۲ ميليارد و سيصد ميليون ريال اعتبار براى تجهيز دستگاههاى تندرستى و حرکت درماني در بوستانهاى مناطق هشتگانه نظر گرفته شده است.

## رتبه بندى ادارات کل بر اساس استاندارد سازى وسايل تفريحي





# احداث نیروگاهها و آبگرمکنهای خورشیدی



رسول شمس  
رئیس واحد بهینه سازی، نگهداری و  
تعمیرات سازمان پارک ها و فضای سبز

تغییرات زیست محیطی از مهمترین عوامل برهم زننده سلامت بشر بوده و شکی نیست که استفاده گسترده از سوختهای فسیلی برای تامین انرژی یکی از بزرگترین عوامل تهدید کننده کره زمین است. امروزه بحرانهای سیاسی و اقتصادی و مسائلی نظیر محدودیت در ذخائر فسیلی، نگرانیهای زیست محیطی و افزایش جمعیت، رشد اقتصادی و ضریب افزایش مصرف همگی از مباحث جهانی هستند که با گسترده شدن آنها، فکراندیشمندان را به دریافتن راهکارهای مناسب معضلات انرژی در جهان بخصوص بحرانهای زیست محیطی به خود مشغول نموده اند.

است که در صورت عدم وجود این نیروگاه برای جذب دی اکسید کربن حاصل از تولید ۱۵۰۰۰ کیلووات برق از نیروگاه سوخت فسیلی به حداقل کاشت و نگهداری ۳۰۰ درخت تنومند نیاز داشتیم. خوشبختانه از اواخر سال ۹۷ دو نیروگاه خورشیدی ۵ کیلوواتی جدید نیز در بوستانهای شهر یار منطقه ۶۰ بوستان کودک منطقه ۱ به بهره برداری رسیده و به زودی راه اندازی و وارد شبکه برق خواهد شد. ضمن اینکه در سال ۹۸ نیز دو نیروگاه ۵ کیلووات دیگر نیز در دو منطقه دیگر احداث خواهد شد. همچنین با نظارت و کمک کارشناسان یک واحد نیروگاه خورشیدی ۳۰ کیلووات در آرامستان بهشت معصومه (س) احداث و در حال اتصال به شبکه بوده به زودی پروژه احداث یک نیروگاه خورشیدی ۶۰ کیلووات نیز در آن مکان کلید خواهد خورد. احداث و راه اندازی آبگرمکنهای خورشیدی نیز اقدام دیگری است که در همین راستا صورت پذیرفته است. به طوری که در سال ۱۳۹۷، ۱۰ واحد آبگرمکن خورشیدی در بوستانهای مهدی، امام رضا، غدیرف علوی و... احداث و راه اندازی گردید. این آبگرمکنها وظیفه تامین آب گرم جهت سرویسهای بهداشتی بوستانهای مذکور را بعهده داشته و در تعدادی از کمپینگها نیز آب گرم حمامهای موجود را تامین می نمایند. در سال ۹۸ نیز تعداد ۱۵ واحد آبگرمکن خورشیدی جدید در دیگر بوستانها نصب خواهد شد که بدون نیاز به انرژی برق و یا گاز از طریق انرژی خورشید نسبت به گرم نمودن آب موجود اقدام می نماید که با توجه به محدودیتهای تولید برق در کشور از اهمیت ویژه ای برخوردار است.



نیروگاه تا پایان اسفندماه (که با توجه به شرایط فصلی نیروگاه در مینیمم تولید خود قرار دارد) حدود ۱۵۰۰۰ کیلووات برق تولید نموده و این رقم حاکی از آن است که در این مدت حداقل بیش از ۱۲ تن دی اکسید کربن کمتر تولید شده است و اگر هر درخت در طول سال حداقل ۹۰ کیلوگرم دی اکسید جذب نماید بدان معنی



افزایش رشد جمعیت، نرخ تقاضای انرژی را بشدت افزایش داده و در نتیجه مجبور به استفاده بیش از پیش از سوختهای فسیلی موجود در جهت تامین انرژی مورد نیاز می باشیم. از طرفی نیروگاههای سوخت فسیلی به ازای تولید هر کیلووات انرژی برق تقریباً بین ۷۰۰ تا ۹۰۰ گرم دی اکسید کربن بعنوان یک گاز گلخانه ای تولید و موجب آلودگی فضای گرد در صورتی که تولید یک کیلووات برق از طریق انرژی خورشیدی تنها ۵۰ تا ۷۵ گرم دی اکسید کربن تولید می نماید. این در حالی است که در کشور پهنای ایران پتانسیل بسیار مناسبی در تولید و استفاده از انرژی خورشیدی وجود دارد ولی به دلیل نداشتن برنامه ریزی مناسب و وجود مشکلات سیاسی و شرایط تحریمها استفاده و سرمایه گذاری در این بخش بسیار محدود گردیده است. در همین راستا سازمان پارکها و فضای سبز برای نهادینه کردن این مسأله و در جهت فرهنگ سازی و ترویج استفاده از انرژیهای تجدید پذیر در سال ۹۶ نسبت به پیگیری و احداث و راه اندازی اولین نیروگاه ۲۰ کیلووات خورشیدی در مجاورت شهرداری مرکزی اقدام و با وجود همه مشکلات اقتصادی و نوسانات ارزی موفق شد نیروگاه مذکور را در مردادماه ۹۷ راه اندازی و وارد شبکه برق سراسری نماید. نیروگاه مذکور کاملاً ایمن و استاندارد بوده و از ویژگیهای آن اینست که همشهریان و اردوهای دانش آموزی و دانشجویی و علاقه مندان به راحتی می توانند بدون هیچ محدودیتی از آن دیدن نموده و حتی در بین پنلها قدم زده و بانحوه کار کردن آن آشنایی پیدا نمایند. این

## بهسازی و ایمن سازی آب نماها



سعید دوستانی  
کارشناس واحد بهینه سازی،  
نگهداری و تعمیرات سازمان  
پارک ها و فضای سبز

پس از بررسی های اولیه در سال ۹۵ مشخص شد در شهر قم تعداد ۱۷۱ آب نما وجود دارد که اکثریت این آب نماها به دلایل فنی، نایمن و یا غیر فعال می باشد. به منظور پیشگیری از وقوع هر گونه حادثه احتمالی طبق یک الویت بندی و گروه بندی بحث اصلاح، ایمن سازی و راه اندازی کلیه آب نماها به صورت موتورخانه خشک در دستور کار قرار گرفت و کلیه آب نماهای موجود از نظر متعلقات تابلو برق بررسی و ایمن سازی شدند و از نظر ایمنی نیز در صورت نیاز بهینه سازی شده و همه پمپ های شناور از مدار خارج و به جای آن از موتورخانه خشک استفاده شد. ضمن اینکه مقرر گردید تا زمان اصلاح کلیه آب نماها از ساخت آب نماهای جدید در مناطق خودداری شود.

کلیه آب نماهای موجود در سطح شهر بهسازی و راه اندازی خواهند شد. نگهداری صحیح از آب نماهای سطح شهر هم از اهمیت ویژه ای برخوردار است که در این خصوص ضمن برنامه ریزی مدون و تدوین چک لیست روزانه، هفتگی و ماهانه به صورت مستمر بازدید از آب نماها صورت گرفته و بحث سرویس و نگهداری به صورت روتین در حال انجام می باشد.

گلپار، انتهای خیابان نواب، بوستان هاشمی و... صورت پذیرفته است. برنامه ریزی احداث آب نماهای خشک موزیکال در یکی از بوستان های مناطق هشت گانه نیز صورت پذیرفته و به زودی کار احداث آب نماهای مذکور آغاز خواهد گردید. در حال حاضر بیش از ۲۵ آب نما در حال بهسازی، ایمن سازی و راه اندازی است و هشت آب نما باقیمانده نیز در سال جدید بهسازی و راه اندازی می گردد و در این صورت

از نیمه دوم سال ۹۵ فعالیت ایمن سازی آب نماها در مناطق مختلف با اعتبارات داخلی سازمان پارک ها و فضای سبز، اعتبارات اصلی شهرداری قم و اعتبارات داخلی مناطق آغاز و در مدت دو سال ۱۳۴ آب نما با اعتبار بالغ بر ۴۹ میلیارد ریال اصلاح و راه اندازی شد. از دیگر اقدامات در این زمینه پروژه نورپردازی آب نماها بود و تاکنون نورپردازی تعدادی از آنها در نقاط مختلف شهر نظیر، میدان روح، بوستان



## سرانه فضای سبز شهر قم باید به ۲۶ متر مربع به ازای هر شهر وند برسد



شهردار قم گفت: سرانه فضای سبز قم سال ۹۴ نزدیک به ۱۴ متر مربع بوده که امروز به بیش از ۱۹ متر مربع رسیده است و برنامه داریم تا سال ۱۴۰۰ این سرانه را به ۲۶ متر مربع برسانیم.

دکتر سیدمرتضی سقائیان نژاد با بیان اینکه شهر قم در مرکز کشور، مرکز جهان تشیع و حوزه های علمیه شیعه است، اظهار کرد: ۸۶ هزار طلبه در قم در حال تحصیل هستند و ۱۱۸ کشور نماینده در قم دارند و مراجع عظام تقلید نیز در این شهر سکونت دارند. شهردار قم با تاکید بر اینکه قم پایتخت معنوی کشور است، تصریح کرد: قم از نظر ابعاد مختلفی ظرفیت های شگرفی در کشور دارد. دکتر سقائیان نژاد با بیان اینکه این شهر با بیش از یک میلیون جمعیت در چهارراه مواصلاتی مرکز کشور قرار دارد، گفت: قم خاستگاه انقلاب، خاستگاه تمدن و فرهنگی دینی، تقریب مذاهب و... است و بیش از ۶۰۰ مرکز پژوهشی و دانشگاهی در این شهر فعال است که این شهر را در جایگاه بالایی قرار داده و در کشور و جهان شاخص کرده است. وی با بیان اینکه اقلیم قم اقلیم خشکی است و شهرداری برنامه های ویژه ای در حوزه زیست محیطی دارد، اظهار کرد: سرانه فضای سبز قم سال ۹۴ نزدیک به ۱۴ متر مربع بوده که امروز به بیش از ۱۹ متر مربع رسیده است و برنامه داریم تا سال ۱۴۰۰ این سرانه را به ۲۶ متر مربع برسانیم. شهردار قم گفت: سرانه فضای سبز قم سال ۹۴ نزدیک به ۱۴ متر مربع بوده که امروز به بیش از ۱۹ متر مربع رسیده است و برنامه داریم تا سال ۱۴۰۰ این سرانه را به ۲۶ متر مربع برسانیم.

### احداث فاز سوم بوستان شهری نبوت با مساحت ۳۶ هزار متر مربع



شهردار منطقه شش قم از احداث فاز سوم بوستان نبوت با مساحت ۳۶ هزار متر مربع خبر داد.

علی حاتمی فرد با بیان اینکه فاز سوم بوستان نبوت در سال ۹۷ کارهای ابنیه آن انجام شده است، اظهار کرد: امسال در قالب ردیف بهسازی بوستان با ۱۵۰ میلیون تومان اعتبار بحث کاشت رادر دستور کار داریم. شهردار منطقه شش قم با تاکید بر اینکه خاکریزی کامل این بوستان انجام شده و پیمانکار لوله گذاری مشغول به کار است، تصریح کرد: عملیات لوله گذاری این بوستان با ۱۶۵ میلیون تومان اعتبار در حال انجام است. حاتمی فرد با بیان اینکه کاشت درختان این بوستان هم انجام می شود، افزود: ۳۶ هزار متر مربع مساحت فاز سوم بوستان نبوت است. وی با بیان اینکه بهسازی فاز دوم بوستان نبوت نیز از دیگر برنامه های شهرداری منطقه شش است، گفت: بخشی از امکانات، معابر و زیرساخت های بوستان مستهلک شده و پیمانکار مشغول شده و خاکریزی و کاشت آن نیز در اواسط شهریور انجام خواهد شد.

### بهسازی بوستان شهری شهید رجایی با اعتباری بالغ بر ۸ میلیارد ریال



شهردار منطقه هفت از آغاز عملیات بهسازی بوستان شهید رجایی با هدف افزایش سرانه فضای سبز خبر داد. مجید متین فر با اشاره به

آغاز عملیات بهسازی بوستان شهید رجایی حدفاصل میدان شهید مطهری و میدان شهید الهادی بیان کرد: این طرح با هدف بهبود تردد عابرین پیاده و افزایش سرانه فضای سبز در دستور کار قرار گرفته است. وی افزایش دسترسی و سهولت استفاده از امکانات بوستان، همسطح سازی و مناسب سازی مسیر تردد و بهسازی، نوسازی و زیباسازی بصری محیط شهری را از دیگر اهداف در اجرای این طرح برشمرد. شهردار منطقه هفت با بیان اینکه ۴ میلیارد ریال برای اجرای طرح بهسازی بوستان شهید رجایی در نظر گرفته شده است، خاطر نشان کرد: این پروژه در مساحتی به وسعت دو هزار متر مربع در مدت زمان سه ماه بهسازی و به بهره برداری می رسد.

### احداث یک بوستان موضوعی در هر منطقه شهر در سال ۹۸



مدیرعامل سازمان زیباسازی شهرداری قم از برنامه ریزی برای احداث یک بوستان موضوعی در هر منطقه شهر در سال ۹۸ خبر داد.

از این درگاه مفاهیم علمی و تعاریف آن را به درستی و به صورت عملی به کودکان و دانش آموزان منتقل کنیم. مدیرعامل سازمان زیباسازی شهرداری قم با بیان اینکه در همین راستا احداث بوستان های موضوعی در دستور کار قرار گرفت، گفت: در سنوات گذشته دوفاز اصلی بوستان فیزیکی و اعداد، تور، طناب و لامسه است و برای سنوات آینده هم به دنبال این هستیم که از طریق فراخوان عمومی ایده های جدید را جذب کنیم. مدیرعامل سازمان زیباسازی شهرداری قم گفت: در همین راستا بازدید از پارک های علم و فناوری داشتیم تا ایده پردازی کنیم و امیدواریم با همکاری مناطق شهرداری با اولویت کاری در هر منطقه یک بوستان موضوعی احداث کنیم.

سید محمد موسوی منس با بیان اینکه یکی از محورهای توسعه بازی ها و سرگرمی ها در فضای شهری و عمومی بوستان های موضوعی هستند، اظهار کرد: اینقدر این موضوع مهم است که خیلی از مشاورین و محققین به عنوان مدارس آینده از آنها یاد می کنند و می گویند که می توانیم

### اجرا و احداث بوستان شهری ۳۰ هکتاری کوثر در محدوده شهرداری منطقه ۴



شهردار منطقه ۴ قم از اجرا و احداث پروژه ۳۰ هکتاری بوستان شهری کوثر با اعتباری بالغ بر ۱۴۰ میلیارد ریال تاکنون و پیشرفت فیزیکی ۵۰ درصدی آن خبر داد.

مهندس مهدی اصفهانیان مقدم شهردار منطقه افزود: این پروژه در ابتدای سال ۹۶ با رویکرد افزایش سرانه فضای سبز و در راستای خدمات رسانی و ایجاد رفاه برای شهروندان آغاز و تاکنون با اعتباری بالغ بر ۱۴۰ میلیارد ریال در حال اجرا و ادامه طرح می باشد. وی در ادامه با اشاره به شرایط اقلیمی استان و شهر مقدس قم بیان داشت: با توجه به ضرورت و اهمیت توسعه و گسترش فضاهای سبز در بهبود محیط زیست شهری و ارتقاء کیفیت زندگی شهروندان و نظریه اهداف مدیریت شهری در این خصوص، این پروژه در جنوب شهر و در منطقه کوهپایه ای در حال اجرایی می باشد. شهردار منطقه ۴ از پیشرفت فیزیکی ۵۰ درصدی پروژه خبر داد و اذعان کرد: در این طرح اجرای دیواره های سنگی، احداث نمازخانه، دریاچه مصنوعی و آبنما انجام شده است و مرحله خاک برداری و خاک ریزی این پروژه برای ایجاد فضا و زمین مناسب کاشت گونه های مختلف درختان



## ورزش همگانی بانوان در ۱۱ بوستان قم توسعه می یابد

فضاهای ورزشی، کاهش آسیب های اجتماعی، گسترش نشاط در جامعه با محوریت مساجد است. مدیر عامل سازمان فرهنگی هنری ورزشی شهرداری قم ادامه داد: یکی از اهداف راه اندازی ایستگاه نشاط در مساجد قم، اماکن بهره مندی بانوان محلات مختلف به محلی برای ورزش و فعالیت های ورزشی است که این موضوع با همکاری مساجد در حال انجام می باشد. مقیمی در ادامه افزود: به منظور توسعه ورزش همگانی، تلاش برای توسعه ایستگاه های ورزش صبحگاهی و عصرگاهی در بوستان های شهر در دستور کار مشترک شهرداری و اداره کل ورزش و جوانان قم است. وی اظهار داشت: جشن های شادبانه علاوه بر بانوان، به منظور افزایش نشاط اجتماعی و تقویت هویت شهری به صورت عمومی در پارک های مناطق کمتر برخوردار استان در روزهای سه شنبه تا جمعه هر هفته در ایام تابستان برگزار می شود که تاکنون این جشن ها با استقبال گسترده مردم این مناطق مواجه شده است. مدیر عامل سازمان فرهنگی هنری ورزشی شهرداری قم ادامه داد: طرح «جمعه های نشاط» همزمان با ایام تابستان با همکاری هیات های ورزشی و شورای هماهنگی هیات مذهبی به منظور معرفی رشته های مختلف ورزشی، ایجاد نشاط اجتماعی، ارتقای فرهنگ شهروندی و همچنین جمع آوری کمک های مردمی برای کمک به نیازمندان هر هفته در سطح بوستان های شاخص شهر در حال برگزاری است.



مدیر عامل سازمان فرهنگی هنری ورزشی شهرداری قم با تاکید بر توجه به توسعه ورزش همگانی در بوستان های قم، گفت: تعداد بوستان های ویژه بانوان استان از پنج بوستان به ۱۱ بوستان در حال افزایش است که در تمام این بوستان ها توسعه ورزش همگانی برنامه ریزی شده است. ابوالقاسم مقیمی مدیر عامل سازمان فرهنگی هنری ورزشی شهرداری قم با بیان اینکه توجه به ورزش بانوان از جمله اولویت های سازمان فرهنگی ورزشی شهرداری قم است، افزود: در فصل تابستان ویژه برنامه های «شادبانه» و ویژه بانوان در پنج بوستان شهر در حال برگزاری است. مدیر عامل سازمان فرهنگی هنری ورزشی شهرداری قم ادامه داد: در این طرح ویژه برنامه هایی به صورت یک هفته در میان در قالب جشن، بازی و برنامه های ورزشی از ابتدای فصل تابستان آغاز و تا پایان سال ادامه خواهد داشت. مقیمی افزود: در نیمه دوم امسال به دلیل سرمای هوا، طرح شادبانه ویژه بانوان در سالن های ورزشی زیر نظر شهرداری قم برگزار می شود. وی با اشاره به ایجاد ۱۴۰ ایستگاه نشاط در مساجد استان، گفت: هدف راه اندازی این ایستگاه های نشاط با همکاری مساجد مناطق مختلف استان، تسهیل در دسترسی

## اجرای پروژه هممیزی انرژی



معاون خدمات شهری شهرداری قم از اجرای طرح هممیزی انرژی در بوستان های شهری و ساختمان های شهرداری قم خبر داد. سید امیر سامع با بیان اینکه بهینه سازی مصرف انرژی یکی از اولویت های مهم در بحث تاسیسات مکانیکی و الکتریکی است گفت: یکی از شاخص ترین پروژه هایی که در همین راستا در بوستان های سطح شهر و اماکن و ابنیه آن ها انجام شده پروژه هممیزی انرژی بوستان ها و ساختمان های شهرداری است. وی از شناسایی ۴۰۰ انشعاب برق در بوستان های سطح شهر و ۴۵ انشعاب برق در ساختمان های اداری شهرداری خبر داد و افزود: مشخصات و اطلاعات مربوط به این انشعابات ثبت و برای بهینه سازی مصرف بررسی می شوند و لیست اماکن به همراه نوع کاربری تهیه می شوند. معاون خدمات شهری شهرداری قم تدوین شناسنامه های الکتریکی و مکانیکی، متمرکز نمودن قبوض برق و صورت حساب ها، هممیزی مولفه های قبوض، تهیه گزارش مصارف و هزینه های مربوطه، هممیزی و اصلاح تعرفه ها، پیشنهاد نصب کنتورهای فرعی و قطع انشعابات غیر مجاز از دیگر

قابلیت های این طرح بر شمرد. به گفته وی همچنین تدوین گزارشات و نمودار های مختلف از مصارف و ارائه راهکار های کاهش و بهینه سازی مصارف از دیگر امکاناتی است که در این پروژه اجرا شده است که به عنوان مثال پس از بررسی های اولیه مشخص شد که ۱۵۸ انشعاب برق بدون مصرف و یا مصرف صفر در مناطق وجود داشته است که می توان از این انشعابات جهت پروژه های جدید استفاده کرد و که باعث صرفه جویی قابل توجهی در هزینه ها خواهد شد. سامع اعتبار این پروژه را بالغ بر یک میلیارد ریال عنوان کرد و گفت: تنها از اصلاح تعرفه نزدیک به ۲۰ انشعاب رقمی معادل ۲ میلیارد ریال از هزینه قبوض سالیانه صرفه جویی شده است ضمن اینکه تهیه نمودار تحلیل مصرف با نمونه الگوی مصرف از دیگر امکانات اجرای این طرح است که در هر منطقه پس از بررسی قبض صادره می تواند وجود و یا عدم وجود هر گونه مشکل در نحوه مصرف را مشخص نمود. معاون خدمات شهری شهرداری قم در پایان گفت: ادامه اجرای این پروژه در سال جاری نیز در حال پیگیری است و تا پایان سال تمامی انشعابات احصا و هممیزی خواهد شد.

## استفاده از روش علمی کشت بافت برای تکثیر گیاهان در فضای سبز شهر قم

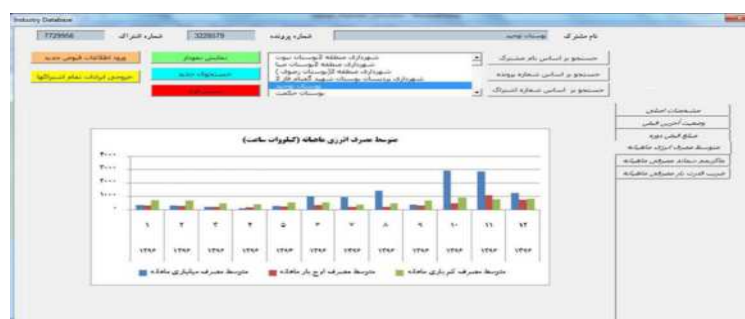
برای اینکه انتخاب این گونه ها به دوروش بررسی سازگاری گونه ها در قالب طرح مطالعاتی و همچنین استفاده از گونه هایی که طبیعت گزینش می کند و به مرور زمان توانسته اند زنده بمانند انجام می شود خاطر نشان کرد: از مدت ها قبل با بخش خصوصی رایزنی هایی شده است و اقدامات خوبی صورت گرفته و زیر ساخت های لازم فراهم شده است و امیدواریم بتوانیم در مدت کوتاهی شاهد اقدامات مناسب و خوبی در حوزه فضای سبز باشیم که نتیجه مطلوبی داشته باشد. وی ادامه داد: این گونه ها هر چند زیاد نیستند اما به دلیل پایداری خوب در استفاده در فضای سبز بسیار مفید و موثر هستند. معاون فنی و اجرایی سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری قم با بیان اینکه در هر دوروش انتخاب گونه سازگاری نتیجه رساندن سازگاری و روند تولید ممکن است زمان بر باشد گفت: علم کشت بافت روشی است که به ما کمک می کند در تکثیر گونه های گیاهی که مخصوصا در گونه هایی که به صورت طبیعی گزینش شده اند در زمان کمتری تعداد بیشتری گیاه تولید داشته باشیم.



معاون فنی و اجرایی سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری قم گفت: علم کشت بافت در باغبانی روشی است که به ما کمک می کند در تکثیر گونه های گیاهی در زمان کمتری تعداد بیشتری تولید داشته باشیم. ابوالفضل مهدی نیابایان اینکه توسعه شهر نشینی و افزایش جمعیت شهری و فضاهای صنعتی نیاز به توسعه فضای سبز شهری را ضروری ساخته است اظهار کرد: با توجه به محدودیت شرایط آب و هوایی خصوصا محدودیت منابع آب توسعه فضای سبز با چالش های زیادی روبه رو است و در این وضعیت بهترین راهکار استفاده از گونه های سازگار و متحمل به شرایط نامساعد آب و هوایی است که علاوه بر ایجاد توسعه فضای سبز پایدار هزینه نگهداری فضای سبز را کاهش می دهد. وی با تاکید

نام منطقه	سود حاصل از اصلاح دیعاند فراز دادی	سود حاصل از اصلاح تعرفه فراز دادی	سود حاصل از خازن گذاری	سود حاصل از شناسایی انشعابات غیر مجاز	جمع سود حاصل از اصلاحات پیشنهادی هر منطقه
منطقه ۱	۳۹,۱۷۵,۵۰۱	۲۴۹,۳۳۱,۵۷۶	۸,۹۱۷,۳۳۸	۰	۲۸۷,۴۲۴,۳۱۵
منطقه ۲	۱۴۷,۴۱۴,۸۷۴	۳۴۹,۹۳۱,۵۷۶	۱۱۵,۵۰۴,۵۳۴	۵۵۵,۵۵۴	۶۱۳,۳۰۴,۵۵۸
منطقه ۳	۶۹,۹۹۹,۵۸۸	۹۹۱,۸۲۷,۹۰۰	۱۵۷,۳۸۷,۵۲۱	۲۸,۴۹۰,۵۰۵	۱,۲۴۷,۶۰۵,۵۱۴
منطقه ۴	۷۸,۰۶۸,۲۴۳	۰	۱۴,۸۴۱,۷۶۶	۲,۳۹۷,۰۳۶	۹۵,۳۸۶,۹۱۵
منطقه ۵	۵۰,۸۹۶,۷۴۷	۱۰,۸۴۸,۸۷۹	۹,۳۸۷,۶۶۸	۱۷,۲۴۹,۳۱۱	۸۸,۳۸۳,۶۵۵
منطقه ۶	۰	۱۳۱,۳۷۵,۴۳۳	۰	۰	۱۳۱,۳۷۵,۴۳۳
منطقه ۷	۴,۲۴۸,۸۳۸	۱۳۵,۰۲۹,۶۰۶	۱۰,۸۵۱,۰۵۴	۸,۸۴۶,۳۸۰	۱۵۹,۳۷۵,۶۱۸
منطقه ۸	۷۳,۷۵۰,۰۳۴	۱۹۴,۹۶۲,۸۳۸	۱۰,۲۹۴,۴۳۶	۰	۳۷۹,۳۹۷,۳۳۸
جمع	۴۵۳,۷۴۱,۶۰۵	۲,۰۳۳,۰۸۷,۵۵۸	۳۲۷,۳۴۶,۳۸۷	۵۷,۹۱۷,۱۵۶	۲,۹۰۲,۳۳۱,۹۰۶
جمع کل سود حاصل از اجرای فاز دوم هممیزی انرژی (ریال)					

## جمع بندی سود سالیانه ناشی از اجرای فاز دوم پروژه هممیزی انرژی اشتراکات شهرداری قم



نرم افزار تحلیل قبوض (مربوط به هممیزی انرژی)



# بیماری پوسیدگی خشک ریشه Root Dryrot

یکی از بیماری‌هایی که در انواع گیاهان آپارتمانی و کاکتوس‌ها بوجود آمده و باعث ضعف و سپس احتمالاً خشکی گیاه می‌گردد، بیماری پوسیدگی خشک ریشه می‌باشد. عامل بیماری قارچ فوزاریوم است. گونه‌های مختلف قارچ فوزاریوم با گسترش جهانی مشکلات و بیماری‌های مختلف ایجاد میکنند. درجه حرارت بالا برای شیوع این بیماری مناسب است. فوزاریوم بر روی ریشه و طوقه پوسیدگی خشک ایجاد میکند که حالت یکنواخت دارد و بر خلاف ریزوکتونیا شانکر ایجاد نمیکند. در پوسیدگی فوزاریومی، کل بافت ریشه و طوقه خشک و کاغذی شده و در صورت تماس دست با این نواحی صدایی مانند برخورد دست با کاغذ شنیده می‌شود و نواحی پوسیده با یک فشار متلاشی می‌شوند.



سید سعید علامه موسوی  
مسئول کلینیک فنی  
سازمان پارک ها و فضای سبز

چاقویا کاتر را با الکل استریل کنید، همچنین می‌توانید از آب گرم و صابون برای شستشوی آن بهره‌مند شوید. آن گاه از یک دستمال تمیز برای خشک کردن آن استفاده کنید. این برش باید تا رسیدن به نواحی سبز کاکتوس ادامه یابد، یعنی بعد از این قسمت باید اثری از زرد شدن کاکتوس و پوسیدگی آن وجود نداشته باشد.



در صورت گسترش شدید بیماری در ریشه و مشاهده خسارت شدید در سطح برگ لازم است خاک گلدان را تعویض کرده و به میزان کمی خاکستر به جهت ضد عفونی ارگانیک خاک استفاده شود. خاک باید از نظر زهکشی در وضعیت عالی قرار داشته باشد تا هنگام آبیاری آب به طور کامل از گلدان خارج شود. بعد از کاشت کاکتوس تا چند روز از آبیاری آن اجتناب کنید. این آبیاری باید به میزان کم باشد.



برای ضد عفونی خاک و ریشه و اطمینان از حذف کامل قارچ بیماری از محیط گیاه لازم است از سم تیوفانات متیل به نسبت ۲۵ گرم در ۱۰ لیتر آب استفاده کنید. این کار را با فاصله ۱۰ روز می‌توان تا ۳ بار تکرار کرد.

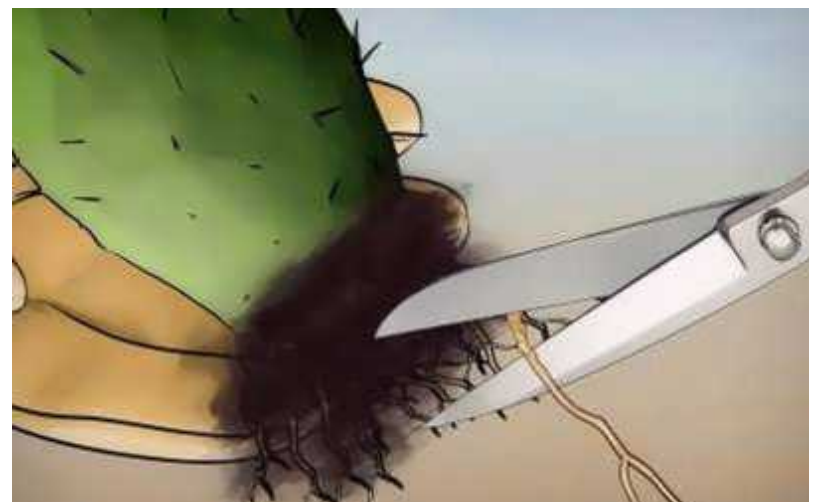
## تشخیص بیماری پوسیدگی خشک ریشه

زمانی که زرد شدن کاکتوس از قسمت طوقه شروع می‌شود، احتمالاً با پوسیدگی ریشه روبه‌رو هستید. زمانی که ریشه پوسیده می‌شود تا بروز نشانه‌های آن در گیاه متوجه پوسیدگی نخواهیم شد. این موضوع سبب پیشرفت بیماری گیاه می‌شود و گاهی درمان را غیرممکن می‌سازد. ابتدا گیاه را از نظر وضعیت پوسیدگی ریشه بررسی کنید و ببینید که ریشه چه قدر دچار پوسیدگی شده است. در این زمان آب دادن به گیاه را قطع کنید. کاکتوس را از گلدان خارج نمایید و تمام خاک آن را بیرون بریزید.



## روش مبارزه

به دلیل اینکه سطح روی خاک نیز تا حد زیادی درگیر شده است، باید از قسمت‌های زرد شده کاکتوس صرف نظر کنید. برای نجات گیاه کاکتوس فقط روی قسمت سبز آن حساب کنید. گیاه را از گلدان بیرون آورید. اطراف ریشه را از خاک خالی نمایید. ریشه‌های پوسیده به راحتی از گیاه قابل حذف شدن هستند. برای این کار از یک کاتر یا چاقوی تیز استریل شده استفاده نمایید.







# آموزش ساخت دیش گاردن (Dish Garden)



ریحانه مهدوی صفت  
مسئول آموزش  
سازمان پارک ها و فضای سبز

دیش گاردن به کاشت گیاهان درون ظرف ها یا گلدان هایی با دهانه باز و ارتفاع کم اطلاق می شود. در ساخت دیش گاردن می توان از هر نوع گیاهی استفاده کرد. کاکتوس، ساکولنت، انواع گیاهان آپارتمانی و حتی درختچه ها برای این کار قابل استفاده هستند.

## وسایل مورد نیاز:

۱. گیاه آپارتمانی مینیاتوری و کوچک، کاکتوس یا ساکولنت (گیاهان گوشتی)
۲. ظرف یا گلدان کم عمق با دهانه باز
۳. خاک و سنگ ریزه
۴. قارچ کش

## ظرف مناسب:

دیش گاردن به ظرف خاصی نیاز ندارد و شما می توانید از هر نوع ظرف و یا گلدانی که دهانه ی گشاد و عمق کمی (در حدود ۷ تا ۱۰ سانتیمتر) داشته باشد استفاده کنید، حتی ظروف پیرکس و گلدان های شکسته. فقط به این نکته توجه کنید که اگر ظرفتان امکان ایجاد سوراخ در ته آن داشته باشد مناسب تر است، چون از پوسیدگی احتمالی ریشه ی گیاهانتان جلوگیری می کند. ولی اگر چنین ظرفی در اختیار ندارید نگران نباشید چون با آبیاری مناسب و به هنگام می توانید از این امر یعنی پوسیدگی ریشه جلوگیری کنید.

## خاک مناسب:

برای کاشت گیاهانتان از خاکهای آماده موجود در بازار می توان استفاده کرد ولی بهتر است خودتان خاک مناسب را تهیه کنید به این دلیل که می توانید میزان خلل پذیری خاک را کنترل کنید، اگر در دیش گاردن فقط از کاکتوسها استفاده می کنید، به خاکی احتیاج دارید که منافذ زیادی داشته باشد و اگر تماما ساکولنت (گیاهان گوشتی) استفاده می کنید، خاک نسبتاً چسبنده تر باشد و اگر هر دو خانواده را در کنار هم می گذارید خاکی حد واسط دو مورد قبل استفاده کنید. فقط به این نکته توجه کنید که در ته ظرفتان مقداری سنگریزه بریزید که خاک گلدانتان حالت باتلاقی پیدا نکنند.

برای اجرای دیش گاردن کاکتوس، لایه ابتدایی از بالای ظرف است که همان خاک کاکتوس است که مخلوطی از ماسه ریز و درشت است. اگر خاک استریلیزه نباشد، ممکن است پتانسیل رشد قارچ را دارا باشد، بنابراین یا خاک استاندارد درون بسته بندی مناسب تهیه کنید یا با گذاشتن خاک درون مایکروویو با دمای ۴۰ درجه به مدت ۱۵ دقیقه آن را پاستوریزه نمایید. پیش از افزودن خاک کاکتوس به عنوان لایه نهایی خاک در دیش، بهتر است، مقداری کود ورمی کمپوست بدان اضافه نمایید تا خاک غنی شود.

## زهکشی دیش گاردن:

وجود زهکش باعث می شود آب تا عمق خاصی از دیش نفوذ کند و از ایجاد گنداب در انتهای دیش ممانعت به عمل می آید.

لایه های زهکش از پایین به بالا برای اجرای دیش گاردن کاکتوس، یعنی از کف دیش به سمت بالا: پوک معدنی - پرلیت - خاک ذغال - سبوس برنج - خاک کوکوپیت - خاک سنگین و شن درشت - خاک کاکتوس

\*ریشه باید در بخش خاک کاکتوس مدفون شود.

## انتخاب گیاهان:

همانطور هم که قبلاً گفته شد می توانید از انواع گیاهان برای این کار استفاده کنید. اما باید توجه داشته باشید گیاهانی که برای کاشت در کنار هم انتخاب می کنید عادات آبیاری، نوری و رطوبتی یکسانی داشته باشند. اگر تصمیم گرفتید که از ساکولنت ها در دیش گاردن تان استفاده کنید، برای دیزاین مناسب، بهتر است از ساکولنت های کامل رشد کرده و ریشه دار استفاده کنید. انتخاب گیاهان مناسب شاید مهم ترین قسمت ساخت دیش گاردن باشد. سعی کنید از گیاهان با رنگ ها و اندازه های مختلف استفاده کنید تا چینش آنها کنار هم چشم گیرتر شود. گیاهانی با برگ های قرمز مثل پیرومیا، ژینورا، گل سنگ و... می توانند جلوه ای دوچندان به کار شما بدهند. سرعت رشد گیاه را هم مدنظر قرار دهید و برای انتخاب گیاهان دقت کنید که سرعت رشد تقریباً برابری داشته باشند.



## روش کار:

- ۱- ظرفتان را تمیز کنید. بهتر است آن را با آب گرم و صابون یا آب گرم و قارچ کش بشویید.
- ۲- لایه نازکی سنگ ریزه کف ظرف بریزید.
- ۳- ظرف را از خاک پر کنید و آن را کمی فشرده کنید.
- ۴- دیزاین دیش گاردن تان را مشخص کنید و زاویه دید را تعیین کنید. اگر می خواهید دیش گاردن تان از همه طرف دیده شود پس گیاهان بلندتر را در مرکز و گیاهان کوتاه تر را در اطراف آن بکارید. اگر می خواهید ظرف فقط از یک طرف و یا دو طرف باشد، گیاهان بلندتر را در عقب و گیاهان کوتاه تر را در جلوی آنها بکارید.
- حالا باید جای مناسب هر گیاه و گیاهانی که کنار هم قرار می گیرند را تعیین کنید. برای این کار گیاهان را در کنار هم قرار دهید و آنقدر جابه جا کنید تا دیزاین دلخواه تان را پیدا کنید.
- ۵- گیاهان را به آرامی از گلدان شان خارج کنید و خاک اطراف ریشه را کمی بتکانید.
- ۶- در خاک چاله هایی برای کاشت گیاهان، متناسب با ریشه آنها، ایجاد کنید.
- ۷- گیاهان را در خاک بکارید و خاک را در اطراف ساقه شان به آرامی فشرده کنید تا راست و محکم بایستند.
- ۸- وقتی کار کاشتن دیش گاردن تمام شد، نوبت به تزئین می رسد. برای این کار از هر وسیله ای که دوست دارید می توانید استفاده کنید. شاخه های خشک درختان، مجسمه، سنگریزه رنگی، خزه و...
- ۹- دیش گاردن تان را به آرامی آبیاری کنید اما مراقب باشید که آن را بیش از حد آبیاری نکنید و خاک غرقاب نشود. آبیاری شاید مهم ترین قسمت نگهداری دیش گاردن ها باشد چرا که حتی ذره ای آب اضافه می تواند گیاهان تان را گندیده کند. در این مرحله بهتر است با آب و قارچ کش محلولی تهیه کنید و دیش گاردن تان را با آن آبیاری کنید. برای جلوگیری از بیماری های گیاهی و گندیدگی بهتر است ماهی یک بار از محلول قارچ کش برای آبیاری استفاده کنید.
- ۱۰- حالا آن را در محیطی با نور مناسب قرار دهید. اگر در دیش گاردن کاکتوس کاشته اید حتماً باید دیش گاردن در معرض نور کامل و مستقیم آفتاب قرار گیرد.

## نکات مهم:

- آبیاری راتنها هنگامی انجام دهید که خاک خشک است، البته میزان و زمان آبیاری بستگی به نوع گیاهان انتخابی تان دارد.
- در فصول رشد ماهی یک بار گیاهان را با کودهای مخلوط موجود در بازار کوددهی کنید.
- چند وقت یک بار دیش گاردن را بچرخانید تا گیاهان به سمت منبع نور خم نشوند و آرایش دیش گاردن تان بهم نخورد.



## نگارخانه

بازدید از عرصه های فضای سبز مناطق ۵ و ۶



برگزاری جلسه هماهنگی ستاد و مناطق شهری



حضور مدیر عامل سازمان به همراه معاونین در سامانه ۱۳۷ و پاسخگویی مستقیم به شهروندان



درختکاری حاشیه بلوار آیت الله بروجردی

حضور مدیر عامل سازمان پارکها و فضای سبز در جلسه بنیاد قم پژوهی



فضای سبز پل ۹ دی

فضای سبز بلوار زائر

